

'Wie is hier als gewone burger?'

Het slotdebat van D'ran, Festival voor de Democratie, is vooral een feestje voor bestuurders en ambtenaren. Een toevallig aanwezige 'lastige' burger wordt vakkundig buitenspel gezet.

Angelique Kunst
Enschede

„Wie van u is hier gekomen als gewone burger? Dat klinkt een beetje raar, maar u weet wat ik bedoel!” Burgemeester Wilmien Haverkamp van Tubbergen, die de presentatie van het slotdebat doet, kijkt speurend de tent rond. Van de ongeveer 60 aanwezigen steekt er één wat aarzelend de vinger op. „We got him!” zeggen een paar ambtenaren die zich rondom een statafel verzameld hebben grinnikend. De gewone burger krijgt de microfoon onder de neus. „Ik vind het fijn dat er zulke wezenlijke, inhoudelijke punten op tafel kwamen tijdens dit festival”, zegt ze. De bijdrage wordt gewaardeerd met een applausje.

Haverkamp loopt moeiteloos door naar de volgende spreker. Volgens haar ook een 'heel gewone burger', maar dat is duidelijk ironisch bedoeld. Bert ter Horst is weliswaar gepensioneerd, maar was 38 jaar ambtenaar bij de gemeente Enschede. Ook hij is lovend over het festival. Vlak naast Ter Horst steekt een wat excen-

triek ogende vrouw haar vinger op. Met haar blauwe boerenoverall, mooi versierde klompen en teddybont bodywarmer wijkt ze wel erg af van het casual-chic van de andere bezoekers. Haverkamp ziet de vinger maar negeert de vrouw. „En nu gaan we eerst even praten met de organisatoren van D'ran.”

Het 'debat' kabbelt rustig verder. Politici zouden eerst vragen moeten stellen, en dan pas een mening verkondigen. Politici denken dat het gewaardeerd wordt als ze elkaar afslachten, maar burgers willen juist dat ze meer samenwerken. Jongeren zijn wel degelijk geïnteresseerd in politiek, maar dan moet het wel gaan over zaken waar ze zelf mee te maken hebben.

Dit is zo mooi en bijzonder dat we dit in Twente met elkaar voor elkaar krijgen

—Willemien Haverkamp

▲ Het slotdebat van D'ran kabbelde rustig verder. FOTO REINIER VAN WILLIGEN

En, o ja: het is heel nuttig om af en toe eens uit je eigen 'bubbel' te stappen en met mensen te gaan praten die heel anders in het leven staan dan jij. De aanwezigen zijn het roerend eens over al deze conclusies van het festival.

De vrouw in overall staat er nog steeds en steekt nog maar eens haar vinger op. Ze krijgt de microfoon. De vrouw begint een betoog over ambtenaren. Die heten volgens haar in Amerika 'public officer'. Dat is een veel betere om-

schrijving dan 'ambtenaar', want dat laatste is een vaag woord dat alleen maar aangeeft dat je een ambt hebt. Public officer zegt dat je in dienst bent van de burger. En dat zouden ambtenaren in Nederland zich ook best wat meer mogen realiseren. „Wie is hier ambtenaar?” vraagt Haverkamp het publiek. Er gaan twee vingers omhoog en er rolt een besmuikt gelach door de tent. Ze stapt naar de dichtstbijzijnde 'bekenner'. Die erkent dat er slechte ambtenaren

zijn: iedere beroepsgroep kent wel een paar rotte appels. Maar er zijn ook heel veel goede ambtenaren, die zich met hart en ziel inzetten voor de samenleving. En hij geeft zijn collega's nog een goede raad mee: ga naar buiten, blijf niet achter je bureau zitten maar ga met mensen praten!

Willemien Haverkamp sluit enthousiast af. „Dit is zo mooi en zo bijzonder dat we dit in Twente met elkaar voor elkaar krijgen! Volgend jaar weer D'ran!”

'Preken voor eigen parochie'

Bert ter Horst (66), Enschede. Voormalig stadsdeelmanager. Nu betrokken bij werkgroep Regiomeetropool Twente.

„Onze werkgroep wil precies doen wat met dit 'festival van de democratie' wordt bepleit. Neem de Agenda van Twente. Die wordt bepaald door bestuurders. Direct contact met Twentenaren daarover was er niet. Dit

festival is dus heel erg belangrijk. Want de huidige manier van democratie voldoet niet; de burger moet veel directer invloed hebben. In een discussie hoorde ik een raadslid zeggen: ja, maar ik vertegenwoordig toch de burgers. Vond ik weer zo'n foute reactie. Dat is oude politiek. Een goed festival. Maar nog wel te veel bezoekers die preken voor eigen parochie.’

'Luisteren naar gewone mensen

Jeannette Rotman (51), Enschede

„Ik was hier op uitnodiging van een van de deelnemers, die ik privé ken. Of ik anders ook was gegaan weet ik niet. Politiek ben ik nooit actief geweest. Had ik best gewild, maar door mijn handicap heb ik daar niet de energie voor. Het festival vind ik

wel een goed initiatief. Ik heb één workshop bijgewoond over het opzetten van burgerinitiatieven. Dat was zeker interessant. Hopelijk levert dit festival een bijdrage aan de noodzaak dat bestuurders eens meer naar gewone mensen gaan luisteren. Maar dan is één festival niet genoeg, dus ik hoop dat het blijft.”

'Zoeken naar nieuwe manieren'

Gert Hulshof (63), Borne. Notaris. Was betrokken bij G1000 Borne

„Dit festival is afgeleid van het Folkemødet in Denemarken, dat de politiek daar erg heeft geïnspireerd. Ik heb het toevallig twee keer bezocht, dus ik was zeer benieuwd naar D'ran. Het zoeken naar nieuwe manieren om de bevolking meer medezeggen-

schap te geven trekt me. Dat is ook wat wij wilden met de burgertop G1000 in Borne, waar we spraken over wensen en ideeën voor de eigen omgeving. Er zijn grote tegenstellingen in de samenleving. Bijvoorbeeld: hoog versus laag opgeleiden, de botsing van beschavingen. We moeten echt nieuwe vormen vinden om met elkaar om te gaan.

'Ik vind het echt een topfestival'

Karen Fehse (44), Gronau/Enschede. Zzp'er in de zorgsector

„Ik heb meerdere workshops bezocht; die met een wijkagent, het politiek plein, het jongerencafé... Ik ben zelf nooit politiek actief geweest. Ik was gewoon geïnteresseerd burger. Maar ik ken wel één van de organisatoren en dat maakt wel dat ik ben gegaan. Ik vind het echt een topfestival. Ik ben ge-

boren en getogen Enschedese en ben trots hoe ze werken aan de communicatie met de burgers. Best gewaagd. Zie eens hoeveel mensen hier een podium hebben gekregen. Dit is een nieuwe manier om naar elkaar te luisteren. En verhalen te delen met mensen die je anders niet treft. Er is was in mijn ogen geen verschil tussen bezoekers en deelnemers. We waren allemaal deelnemers.

Democratiefestival moet nu zelf 'd'ran'

Het eerste festival D'ran dat Twentenaren meer zeggenschap en invloed moet gaan geven in de democratie, heeft 2.500 bezoekers getrokken. Veelbelovend. Maar nu moet het festival zelf 'd'ran' om haar ambitie waar te maken.

Lucien Baard
Enschede

In TwentseWelle werden twee dagen lang allerlei workshops, lezingen en debatten gehouden die de kloof tussen politiek en 'de gewone man' moesten sluiten. Uitgangspunt: de renovatie van onze democratie kan niet alleen worden overgelaten aan politici. Bestuurders en raadsleden moesten vooral luisteren en leren van gewone Twentenaren.

Maar op deze eerste editie waren het toch vooral 'de al actieve verantwoordelijken' die het festival bezochten. De gewone man zat nog thuis. Projectleider Rob Dieleman had dat voor een eerste keer niet anders verwacht. Het is nu zaak om verder te bouwen aan het concept, zegt hij. „Er waren inderdaad vooral 'de verantwoordelijken' en de mensen

die al actief zijn in de samenleving. Tegelijk zie je dat er wel wat op gang komt. Na de bijeenkomsten zag je mensen met elkaar in gesprek gaan, die elkaar anders nooit treffen. Volgens mij hebben we wel echt iets goeds te pakken. Maar de gewone burger in groten getale naar binnen halen was voor nu nog te veel gevraagd.”

Voordeur

Het ging bij D'ran over van alles; grote items en zaken heel dicht bij de voordeur. Wat kan je zelf doen aan veiligheid in de buurt? Wat kun je in jouw straat zelf regelen tegen wateroverlast als het hoort? Wat te doen in de stad met vuurwerk? Maar ook de schuldenproblematiek, het gebruik van de diepe ondergrond in deze streek, duurzaam bouwen.

Een leerzame voltrefter bleek het binnenhalen van 1000 scholieren van het ROC van Twente, in een één-tweeteje met school. Hun aanwezigheid legde in workshops bloot hoe 'de experts en hotemetoten' met hun jargon 'de gewone man' niet bereikt. Dieleman: „Sommige sprekers moesten hun verhaal aanpassen. Een mooie leerschool.”